

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	projekt STRATEGII Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030
Autor	Monika Małowiecka
Projekt z dnia	16 listopada 2020 roku

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
	Str. 7: <i>Obywatele będą mieć realne przełożenie na sprawy publiczne poprzez wzmocnienie roli dialogu społecznego i obywatelskiego.</i>	Warto zaznaczyć, że obecne regulacje dot. udziału obywateli i instytucji winny być przestrzegane. Zanim więc zaplanujemy nowe rozwiązania, należy przeprowadzić rzetelną ewaluację już funkcjonujących rozwiązań.			
	Str. 7: <i>Nastąpi także wzrost świadomości istnienia i korzyści płynących z usług cyfrowych, a w konsekwencji wzrost popytu na te usługi.</i>	Tego nie można stwierdzić z całą pewnością. Dotychczasowe doświadczenia z informatyzacją wskazują, że popyt na usługi zależy od jakości e-usług.			
	Str.10: Obowiązek dokonywania oceny skutków regulacji (OSR) w rządowym procesie legislacyjnym, konsultacje publiczne, zainicjowana ocena funkcjonowania ustaw (tzw. OSR ex post) to główne narzędzia lepszego stanowienia prawa w Polsce.	OSR projektów aktów prawnych są przygotowywane nieprawidłowo. Często projektodawcy nie wysilają się, by należycie oszacować skutki regulacji (zwłaszcza finansowe). Nie wskazują też źródeł finansowania ewentualnych kosztów po stronie np. JST.			
	Str.11: Dzięki efektywnym mechanizmom przeprowadzania oceny funkcjonowania obowiązującego prawa zostaną zminimalizowane obciążenia regulacyjne.	Na jakich zasadach będzie dokonywana ta ocena? Czy będą w nią zaangażowane samorządy?			
	Str. 11: kierunek interwencji 1 - Zwiększenie przejrzystości stanowienia prawa i wzmocnienie współpracy z podmiotami społecznymi i korporacyjnymi	Zanim zaplanowane zostaną dalsze działania strategiczne, apelujemy o przestrzeganie przepisów dot. konsultacji projektów aktów prawnych z organizacjami samorządowymi wchodzącymi w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.			

	Str.11: W ramach realizacji strategii kontynuowany będzie monitoring działania wprowadzonych przepisów.	Kontynuowanie to eufemizm. Obecnie nie można mówić o monitoringu działania wprowadzonych przepisów.			
	Str.13: eliminacja niespójności i niejednoznaczności przepisów prawnych oraz istniejących luk prawnych, działania w tym zakresie będą prowadzone przez ministrów kierujących działami administracji rządowej w zakresie swojej właściwości.	W jakim trybie?			
	Str.13: Kontynuowane będą także działania w zakresie usprawnienia postępowania administracyjnego poprzez eliminację istniejących barier i luk, zniesienie zbędnych biurokratycznych ograniczeń, wykorzystanie elektronicznych form komunikacji, możliwości elektronicznego załatwiania spraw, a także, w koniecznych przypadkach, zwiększenie etatyzacji na poziomie wojewódzkim i centralnym.	Konieczne jest również zwiększenie etatyzacji na poziomie samorządowym. Dodawanie zadań, odpływ kadr związany z podnoszeniem płacy minimalnej spowodował, że JST są w trudnej sytuacji kadrowej.			
	Str. 13: Podjęte będą działania analityczne polegające na przeglądzie krajowych aktów prawnych, w tym Kodeksu postępowania administracyjnego, w celu potwierdzenia potrzeby uproszczenia przepisów oraz zmian w kierunku optymalizacji modelu prowadzenia postępowań administracyjnych z uwzględnieniem elektronicznego dostarczania korespondencji, które pozwoliłyby obiektywnie określić możliwości i realny harmonogram dalszych prac w tym zakresie.				
	Str. 13: Rozważona zostanie kwestia rozszerzenia możliwości stosowania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten sam organ I instancji zamiast odwołania od decyzji kierowanej do organu II instancji.	Należy pamiętać, by tę ideę skonsultować z urzędami i racjonalnie ocenić pracochłonność takiego rozwiązania i koszty po stronie organów pierwszoinstancyjnych.			
	Str.16: Zadaniem władz rządowych i liderów lokalnych jest to, aby odpowiednio szybko i skutecznie reagować na zmieniającą się przestrzeń i uwarunkowania społeczno-gospodarcze, tak, aby samorząd terytorialny	Jest to zdanie prawdziwe, z zastrzeżeniem, że nie są zaskakiwani irracjonalnymi zmianami prawnymi, z dnia na dzień zmieniającymi rzeczywistość JST. Apelujemy do strony rządowej, by			

	realizował w sposób należyty powierzone mu zadania i był w stanie zaspokoić podstawowe potrzeby mieszkańców danej wspólnoty lokalnej czy regionalnej .	wskazać w strategii konieczność odpowiedzialnego podejmowania decyzji przez rząd, przy wszechstronnym rozważeniu wszystkich aspektów. Punkt widzenia samorządów jest obecnie totalnie ignorowany.			
	Str. 16-17: Zadania te (zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej), zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, wykonywane są przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne.	W Konstytucji są również zapisane zasady finansowania zadań samorządów i zasady przydzielania im kolejnych zadań. Apelujemy, by zamiast kolejnych haseł w strategii, strona rządowa przestrzegała już obowiązujących przepisów. Wówczas JST będą mogły w pełni zaspokoić potrzeby obywateli.			
	Str.18: Jednocześnie organy JST w wielu przypadkach zlecają przygotowanie tych dokumentów ekspertom zewnętrznym, z pominięciem zaangażowania partnerów lokalnych i mieszkańców wspólnoty samorządowej, co powoduje osłabienie planowania opartego o diagnozę realnych problemów i potrzeb.	JST działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z zasadą samorządności podejmują decyzje odpowiadające realiom danej społeczności. Przestrzegamy przed nadmiernym narzucaniem sztywnych rozwiązań dla wszystkich jednostek.			
	Str.18: Dotychczas w Polsce nie wypracowano spójnego systemu monitorowania usług publicznych, który umożliwiłby każdemu zainteresowanemu podmiotowi uzyskanie pełnej informacji na temat ilości, jakości, dostępności i efektywności kosztowej usług publicznych.	W ramach projektu MSWiA, z udziałem GUS, przedstawicieli samorządów jest już realizowany finansowany ze środków unijnych projekt System Monitorowania Usług Publicznych.			
	Str.20: Funkcjonowanie delegatur UW powoduje pozytywne skutki społeczne, związane z sytuacją gospodarczą, zagrożonych marginalizacją byłych miast wojewódzkich.				
	Str.21: Nakładanie nowych zadań do wykonywania przez terenową administrację rządową bez zapewnienia odpowiednich środków na wynagrodzenia i związane z nowymi zadaniami wydatki rzeczowe jest czynnikiem negatywnie wpływającym na sprawność i terminowość załatwiania spraw.	Z podobnym problemem mierzą się samorządy.			

<p>Str. 26: Zmiana w sposobie funkcjonowania kluczowych sfer aktywności instytucji publicznych nastąpi dzięki poprawie jakości świadczenia usług administracyjnych poprzez wyrównanie dysproporcji w wynagrodzeniach pracowników administracji rządowej na równorzędnych stanowiskach, wykorzystanie danych dotyczących jakości, ilości, dostępności i efektywności kosztowej świadczonych usług, zorientowanie na rezultaty, efektywne zarządzanie zasobami ludzkimi oraz zarządzanie przez cele.</p>	<p>Co z wynagrodzeniami w administracji samorządowej? Czy zostaną na to przewidziane środki?</p>			
<p>Str. 29: Ocena funkcjonowania rozwiązań prawnych dotyczących nadzoru i kontroli nad samorządem terytorialnym winna następować pod kątem zdiagnozowania luk prawnych, sprawności procedur, skuteczności środków nadzoru i uzasadnić ich ewentualną korektę.</p>	<p>Konieczny jest udział samorządów w tym procesie.</p>			
<p>Str. 29: Podział terytorialny państwa na poziomie gminnym przyjęty ponad 20 lat temu nie uwzględnia znaczącej poprawy infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenia się zakresu spraw, które mogą być załatwiane przez mieszkańców i innych interesantów przy pomocy środków komunikacji elektronicznej</p>	<p>Poleganie na załatwianiu spraw „na odległość” jest zdecydowanie na wyrost. Po pierwsze, informatyzacja administracji publicznej w Polsce przebiega zadziwiająco nieudolnie. Po drugie – zapomniano o osobach wykluczonych cyfrowo (z różnych powodów). Nie uważamy, by taka elektronizacja uzasadniała zmiany w podziale terytorialnym.</p>			
<p>str. 29-30: Z uwagi na rolę jednostek samorządu terytorialnego w procesie zaspokajania zbiorowych potrzeb samorządowych wspólnot lokalnych i regionalnych oraz potencjał podmiotów ekonomii społecznej w dostarczaniu wysokiej jakości usług społecznych, rozważona zostanie możliwość wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach, przyczyniająca się do podniesienia efektywności gospodarowania środkami publicznymi poprzez wskazanie, że usługi społeczne powinny być w pierwszej kolejności</p>	<p>Przestrzegamy przed takim rozwiązaniem. Narzucanie samorządom sztywnych rozwiązań nie jest dobrym rozwiązaniem.</p>			

	(preferencje) realizowane przez podmioty ekonomii społecznej.				
	Str. 30 Rozważona zostanie możliwość wprowadzenia mechanizmu umożliwiającego prowadzenie dialogu lub negocjacji dotyczących tych kwestii, a także realizację powyższych zadań w formule partnerstwa publiczno-społecznego w celu zintegrowania procesu diagnozowania potrzeb społeczności oraz wyboru metod ich zaspokajania, a także dostawców usług społecznych	Prośba o doprecyzowanie. Wg naszej wiedzy jest to możliwe w obecnym stanie prawnym.			
	Str. 30: 1.3. Wprowadzenie systemu monitorowania usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego.	W ramach projektu MSWiA, z udziałem GUS, przedstawiciele samorządów jest już realizowany finansowany ze środków unijnych projekt System Monitorowania Usług Publicznych.			
	Str. 32: Zakłada się także - stosownie do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej - systematyczne monitorowanie relacji sytuacji kadrowej do obciążenia zadaniami w jednostkach administracji rządowej, w tym w urzędach wojewódzkich, i podejmowanie działań adekwatnych do stwierdzonych potrzeb. Ponadto, z uwagi na narastający problem malejącej liczby chętnych do pracy w urzędach administracji rządowej i odpływu wysoko wykwalifikowanych pracowników ze służby cywilnej, dążyć się będzie do zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencyjności wynagrodzeń w administracji publicznej względem wynagrodzeń specjalistów z sektora prywatnego.	Ten sam problem mają urzędy JST, co zostało pominięte w strategii.			
	Str. 33: W przypadku funkcjonujących delegatur urzędów wojewódzkich oraz delegatur jednostek organizacyjnych zespolonych służb, inspekcji i straży dążyć się będzie do ich zachowania i równocześnie zwiększenia ich roli, z uwzględnieniem analiz odnoszących się do wpływu proponowanych	Na czym owo zwiększenie roli miałyby polegać?			

	zmian na dostęp obywateli do usług świadczonych przez administrację.			
	Str. 37: Konieczne jest również włączenie tematyki dostępności w procesy decyzyjne i legislacyjne, podejmowane w administracji publicznej. Chodzi o wypracowanie mechanizmów oceny skutków regulacji (OSR) w odniesieniu do wpływu projektów aktów prawnych w wybranych obszarach na poprawę stopnia dostępności w Polsce.	To już funkcjonuje		
	Str. 48: Rozwój interoperacyjnych zbiorów i usług danych przestrzennych wymaga podjęcia działań i realizacji projektów dotyczących: – cyfryzacji danych przestrzennych i tworzenia interoperacyjnych zbiorów danych przestrzennych na szczeblu rządowym i samorządowym;	Należy pamiętać o roli i możliwych skutkach dla samorządów.		
	Str. 51: Pokrycie sieciami szerokopasmowymi jak nigdy stało się priorytetem w sytuacji w jakiej znalazł się nasz kraj.	Należy wskazać, że priorytetem jest dostęp do internetu, niezależnie od zastosowanej technologii. Przy dynamicznym rozwoju technologicznym, wpisywanie technologii w długoletnią strategię jest niezasadne.		
	Str. 52: Potrzeba szybkiego reagowania na stale zmieniającą się sytuację epidemiologiczną uwidoczniła znaczenie Portalu Gov.pl (www.gov.pl) jako centralnej bramy do usług i informacji administracji publicznej.	Portal gov.pl nie jest najlepszym przykładem. Często nie funkcjonuje prawidłowo. Bazowanie e-administracji jedynie na Gov.pl jest ryzykowne.		
	Str. 53 – całość dot. osiągnięć e-administracji	Rozumiemy, że to myślenie życzeniowe. Bezproblemowe korzystanie pozostaje nadal w sferze marzeń. Strategia powinna zagwarantować ich urzeczywistnienie.		
	Str. 56 W tym celu niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej i ciągłe wspieranie jej rozwoju.	Dotychczasowe sposoby wspierania rozwoju infrastruktury opierały się na pomocy przedsiębiorcom telekomunikacyjnym kosztem samorządów. Oczekujemy, że nowa strategia podejdzie do problemu w bardziej zbilansowany sposób.		

Str. 59: Otwarty rząd Szczególną rolę w zapewnieniu partycypacji społecznej w funkcjonowaniu państwa odgrywa zagwarantowanie obywatelom szerokiego i nieskrępowanego dostępu do informacji publicznej oraz danych będących w posiadaniu szeroko rozumianego sektora publicznego, obejmującego również przedsiębiorstwa publiczne	Nie negując samej idei swobodnego dostępu do danych, należy wskazać, że ustawa o dostępie do informacji publicznej bezwzględnie wymaga zmian. Jest archaiczna, nie uwzględnia realiów funkcjonowania urzędów.			
Str. 60 Dostępność cyfrowa	Ustawa o dostępności cyfrowej wymaga zmian i dostosowania jej do realiów działania JST. Tylko wówczas możliwe będzie osiągnięcie celu strategii: „Ważnym jest, by do 2030 każdy obywatel z niepełnosprawnością był w stanie skorzystać na równi ze wszystkimi innymi z całości informacji i usług publicznych mających formę elektroniczną.”			
Str. 67 Budowa rozwiązań standaryzowanych	Większość tych rozwiązań jest na etapie realizacji.			
Str. 68 1.3. Bezpieczeństwo infrastruktury teleinformatycznej, danych i informacji.	Głównym problemem jest brak środków. Jest to brutalna prawda. Gdyby JST miały środki na pozyskanie ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa, szkolenia, wprowadzenie zabezpieczeń – problem by nie istniał. Nie wynika to z braku chęci czy nieświadomości. Główną przeszkodą jest trudna sytuacja finansowa samorządów.			
Str. 70 podejmowanie działań zapewniających uczestnictwo partnerów biznesowych i społecznych w procesie podnoszenia efektywności administracji publicznej poprzez (...)	Czy te działania będą obejmowały również samorządy czy tylko administrację rządową?			
Str. 70 Projektowanie nowych usług będzie się odbywać w oparciu o uwzględnianie na pierwszym miejscu potrzeb i korzyści dla obywatela	Należy jednak nie zapominać o rzeczywistości, w jakiej funkcjonują organy obsługujące obywateli i zadbać o prawidłowe działanie całości procesu świadczenia e- usługi.			
Str. 72 Działania w ramach kierunku interwencji – biorąc pod uwagę powyższe - będą skupiały się na m.in. aktywnej promocji tworzenia otoczenia prawno-regulacyjnego	Dotychczasowe działania w postaci wdrożenia Megaustawy nie przyniosły skutków w postaci pokrycia kraju siecią szerokopasmową (choć takie było			

	<p>sprzyjającego inwestycjom w infrastrukturę szerokopasmową oraz ustawowym interwencjom legislacyjnym w obszarach wąskich gardeł inwestycyjnych o charakterze administracyjnoprawnym,</p>	<p>założenie). Warto zastanowić się czy rzeczywiście problem jest w niesprzyjającym otoczeniu prawnym i procedurach administracyjnych.</p>			
	<p>Str. 74 Ponadto, zakłada się ustanowienie i rozwijanie wsparcia instytucjonalnego – pełnomocników ds. otwartości danych publicznych</p>	<p>Czy pełnomocnicy będą powoływani również na szczeblu samorządowym?</p>			
	<p>Str. 75 Pełne wdrożenie OSE we wszystkich szkołach w Polsce planowane jest do końca 2020 roku.</p>	<p>Czy to winno znaleźć się w strategii, skoro jest (powinno być) zrealizowane?</p>			
	<p>Str. 124 Ratownictwo, ochrona ludności i zarządzanie kryzysowe</p>	<p>Działania te winny być podejmowane uwzględnieniem roli JST.</p>			